

Lokaal Democratie
Alternatief Anders

NIEUWSBRIEF 35
maart 2013

Colofon

bestuur

Voorzitter

Ebe Elzinga 0224-542703
ebe.elzinga1@planet.nl

Secretaris

Willem Kerkhoven 0224-722289
secretariaatlada@gmail.com

Penningmeester/ledenadministratie

JaapJan van Essen 06-51781883
jjvanessen@gmail.com

Lid

Lida Brussaard 06-47683159
lidabrussaard@gmail.com

Fractiesecretaris

Peter Couwenhoven 0226-413019
p.a.couwenhoven@quicknet.nl

fractie

Rob Ravensteijn 0224-541776
robavensteijn@hotmail.com
Ard Smit 06 -23990598
ardsmitwoonservice@hetnet.nl
Jip Pankras 0226-421828
jippankras@live.nl

redactie

p.a.couwenhoven@quicknet.nl

www.lada2010.nl

bank 123077966
tnv penningmeester LADA

Agenda

maandag 25 maart 20.00 uur
openbare fractievergadering
Restaurant Basalt, Den Oever

donderdag 28 maart 20.00 uur
gemeenteraad

maandag 08 april 19.30 uur
LADA-overleg, partijkantoor

maandag 22 april 20.00 uur
openbare fractievergadering

donderdag 25 april 20.00 uur
Gemeenteraad

dinsdag 14 mei
ledenvergadering

In dit nummer

Voor inhoud, zie pagina 2

Door de fractie gestelde schriftelijke raadvragen en de beantwoording door het college worden nu ook op onze website gepubliceerd.

Onder de kop contact vindt u een formulier waarop u vragen kunt stellen aan de fractie.

In dit nummer

Onderscheiden

Burgerparticipatie, wat bedoelen we er mee?

Openbare fractievergadering

Uit de fractie

Burgerparticipatie of zoethoudertje?

Rosenthal stond op ministerie bekend als de belangenverstrengelaar

Is In 't Veld verspilling?

Helderse burger mag vaker mee stemmen over de stad

Kabinet wil provincies breekijzers geven

Raad verrast door weerstand tegen masterplan den Oever

Zeer grote decentralisaties naar gemeenten

Veenendaal: subsidies vervallen, welzijnswerk wordt aanbesteed

Tijd voor landelijke participatieraad voor burgers

Achterhoek: gemeenten pakken transitie gezamenlijk aan

Burgerparticipatie is een belangrijk thema in deze Nieuwsbrief. De eerste behandeling in de raad leert dat er een mentaliteitsverandering nodig is, wil burgerparticipatie echt inhoud krijgen. De inbreng van de coalitiefracties stemt niet hoopvol. Men was eigenlijk wel tevreden. De afstand burger - politiek is niet zo groot als beweerd wordt. *"Men weet ons goed te vinden"*. Daarbij vergetend dat zestig procent van de burgers de gang naar de stembus niet heeft gemaakt.

Burgerparticipatie is meer dan luisteren naar burgers. In Niedorp weten we wat dat betekent: niet gehoord worden. Burgerparticipatie zal moeten betekenen dat burgers daadwerkelijk bij beleid betrokken worden, zelf zaken gaan regelen en uitvoeren. Maatschappelijke organisaties moeten een grotere rol krijgen. Dit past goed in de taakstelling van een regiegemeente.

Het is stil rond het transformatorstation. De vragen, gesteld door de fractie over de voortgang en inrichting van de procedure, zijn volgens verwachting niet beantwoord. *"Bij de opdracht aan de onafhankelijk 'verkenner' is de afspraak gemaakt dat deze zijn werkzaamheden in een bestuurlijk rustige omgeving kan verrichten. (...) Ik ga dus niet inhoudelijk in op de door u gestelde vragen"*, aldus burgemeester Nawijn.

Peter Couwenhoven

Onderscheiden

HOLLANDS KROON - Zaterdagavond 23 februari 2013 heeft burgemeester J.R.A. Nawijn van gemeente Hollands Kroon tijdens de feestavond ter ere van het 130 jarig bestaan van SV Sparta en het 35- jarig bestaan van de afdeling Badminton een Koninklijke Onderscheiding uit aan twee bijzondere verenigingsleden: de heren H. van den Kommer en J.J. van Essen.

De uitreiking is geschied op grond van de verdiensten zoals die onder de naam zijn vermeld.

Decorandus: dhr. J.J. van Essen

Woonplaats: Winkel

KO: Lid in de Orde van Oranje-Nassau

Ministerie: Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Verdiensten:

- 1962 – heden: de heer Van Essen is een zeer actief bestuurslid. Hij was van 1962 tot en met 1967 lid van het jeugdbestuur en vanaf 1967 is hij bestuurslid, oprichter en voorzitter van de afdeling Badminton van sportvereniging SVSparta in Niedorp.
- 1995 – heden: Actief als bestuurslid van de Stichting Natuurbad de Wirg in Winkel.
- 1998 – heden: de heer Van Essen is actief als bestuurslid bij de Stichting Niedorper sporthal in Winkel en zorgt voor het onderhoud van de hal en de technische installaties. Daarnaast is hij aanspreekpunt voor de beheerder van de sporthal.
- 2006 – heden: Bestuurslid van de Stichting Sportzaal De Snip in Nieuwe Niedorp
- 2009 – heden: bestuurder bij de politieke partij Lokaal Alternatief Democratie Anders.

Burgerparticipatie, wat bedoelen we er mee?

Het woord burgerparticipatie klinkt de laatste tijd regelmatig uit de monden van bestuurders. Ook de gemeente Hollands Kroon heeft het woord Burgerparticipatie voor in de mond. Op de website van de gemeente staat zelfs:

“De gemeente Hollands Kroon gaat vanaf 2013 drie jaar lang in verschillende projecten actief aan de slag met burgerparticipatie. Dat betekent dat Hollands Kroon haar inwoners niet alleen betreft bij de vorming en uitvoering van beleid, maar ook in een vroeg stadium invloed overdraagt aan inwoners, bedrijven en instellingen.”

Hoe de gemeente dit gaat doen is nog niet bekend gemaakt maar iedereen die daar ideeën over heeft kon die kwijt op 2 maart j.l. in een kick-off bijeenkomst. Burgerparticipatie is niet iets nieuws. Al vele jaren participeren burgers in verenigingen, stichtingen, vrijwilligerswerk zowel in besturen als ook in de uitvoering van allerlei taken.

Het gaat hier echter om het meedoen bij het besturen van de gemeente.

Waarom is deze burgerparticipatie de laatste jaren een hot item?

Gemeentes worden groter en daardoor is de afstand van het bestuur naar de burger groter geworden. Daarnaast zijn burgers mondiger geworden en zijn beter geïnformeerd dan vroeger.

Gemeentebesturen ervaren in de praktijk als ze dat besluiten nemen zonder de burgers er voldoende bij te betrekken, deze besluiten op veel weerstand en protesten stuiten. De besluiten over de fusie en de besluitvorming over het trafostation zijn daar levende voorbeelden van. De oprichting van LADA is een direct gevolg van onvoldoende burgerparticipatie geweest.

LADA vindt dat burgers beter bij besluitvorming moeten worden betrokken. Vooraf overleg met betrokkenen geeft een veel beter draagvlak voor besluiten in de gemeenteraad. Dit betekent natuurlijk ook dat burgers zich moeten verdiepen in de zaken die er spelen. Vaak genoeg horen wij van de bestuurders dat de meeste mensen het wel goed vinden en dat de burgers alles wel toe vertrouwen aan de gekozen gemeenteraadsleden. Dat betekent als de meerderheid (de helft plus 1) van de gemeenteraad beslist, dan is het goed. LADA vindt dit een slechte zaak. Dit is ouderwets machtsdenken.

Willen de burgers wel actief participeren?

In verenigingen en andere vrijwillige organisaties is dit geen probleem omdat de burgers daar direct hun invloed kunnen uitoefenen. De eerlijkheid gebied om te zeggen dat ook vaak in verenigingen het bestuurlijke werk op een klein aantal mensen neer komt. Actief meedoen in de politieke besluitvorming ligt blijkbaar veel lastiger. De openbare fractievergaderingen van de politieke partijen worden schaars bezocht door burgers. Bij de stemming voor de gemeenteraad komt minder dan de helft van de mensen naar de stembus. Blijkbaar is daar niet het vertrouwen dat er voldoende geluisterd wordt naar de burgers.

LADA vindt dat dit anders moet. Ook LADA wil niet dat de fractie van LADA in haar eentje in de gemeenteraad actief is. Wij willen graag dat burgers zich ook in de politiek actief opstellen en participeren in de besluitvorming. Wij hebben behoefte aan mensen die willen meedoen als steun fractie, als informant, als toekomstig raadslid, als bestuurder van LADA.

LADA streeft ernaar de burgers actiever te betrekken. Het gemeentebestuur moet leren dat het zich dienend zal moeten opstellen. Meer macht en bevoegdheden naar de burger en de kernen. Actief zijn bij LADA is niet alleen belangrijk, ook leuk.

<

OPENBARE FRACTIEVERGADERING

een Wieringer avond

Wieringen was het belangrijkste item op de openbare fractievergadering van LADA op maandag 26 februari. De gebiedsvisie Polder Waard Nieuwland en het masterplan Havenvisie Den Oever werden uitvoering bediscussieerd. Ook het trafostation kwam aan de orde.

Gebiedsvisie Polder Waard Nieuwland

De heer Boersen van Ypelshof projectontwikkeling gaf een toelichting op zijn bevindingen bij de provincie waar is ingesproken. Gedeputeerde Talsma wil beperkte bewoning toestaan, gekoppeld aan goede ontwikkeling van werkgelegenheid in het gebied. De gemeente is nu aan zet. Inzet van LADA is stimuleren van toerisme en recreatie met economische ontwikkeling van het gebied tot doel. Het raadsvoorstel zoals dat er nu ligt kan niet de goedkeuring van de fractie krijgen. Het is te eenzijdig ingericht op voorpraak van de LTO. Het Stivas-verhaal is basis van het provinciaal voorstel waarin de uitspraken van Talsma niet zijn verwerkt. Die staan een ruimere ontwikkeling van het gebied toe dan het raadsvoorstel. De vraag dient gesteld te worden of de kavelgrootte voldoende is voor gezonde toekomstbestendige agrarische ontwikkelingen. De fractie trekt dat in twijfel. Er zit geen enkele economische ontwikkeling in het voorliggende plan.

Het standpunt van de fractie is dat het voorstel van de agenda afgehaald wordt om tot een bredere discussie voor de gebiedsontwikkeling polder Waard Nieuwland te komen. Er is niet goed nagedacht over de herontwikkeling van het gebied.

Masterplan Havenvisie Den Oever

De fractie mist een goede communicatie tussen college en betrokkenen. Jip Pankras verzuchtte: "Ik zie de discussie in de krant en vraag me af: wat heb ik de laatste weken aan informatie gekregen? Een wethouder die iets roept. Een ondernemer die iets roept. Het gaat dezelfde kant op als met het transformatorstation. Heeft men daar dan niets van geleerd?"

Goede open communicatie met alle betrokkenen is essentieel om tot aanvaardbare, breed gedragen oplossingen te komen.

Waardering was er voor de presentatie van de bedrijvengroep waarin duidelijk de potentie van hun plannen getoond werd. Het is een goede zaak dat de bedrijven duidelijk voor hun plannen opkomen. De dijkverhoging is als onafwendbaar aanvaard maar er zijn problemen met de gemeente. Er is geen overzicht hoe alles zal gaan verlopen.

Er werden duidelijke vragen gesteld:

- Komt de leefbaarheid in Den Oever in gevaar als de Dekamarkt verdwijnt?
- Is er met de huidige demografische ontwikkeling over twintig jaar nog een Den Oever?
- Projecteren we niet op een toekomst die aan het afkalven is?

Antwoorden zijn moeilijk te geven.

Duidelijk is dat economische winst uit de haven moet komen. Daartoe zal een herijking van de functie van de haven moeten plaats vinden. Er zal een toekomstbestendig, integraal plan moeten komen. Dat wordt in het voorliggende voorstel gemist.

Transformatorstation

De heer Sepers, vertegenwoordiger van de omwonenden, spreekt zijn zorgen uit over de verdere ontwikkelingen. Zijn brief aan het college is beantwoord, hetgeen niet bij de fracties bekend is. Daarin schrijft het college dat er geen beperkingen aan de verkenner zijn opgelegd betreffende de locaties en dat er meer tijd gegeven wordt om tot een eindverslag te komen. Daarna is er niets meer vernomen: "Sinds de benoeming van verkenner is het oorverdovend stil. We zijn het initiatief kwijtgeraakt omdat er vanuit de verkenner niets gehoord wordt."

De heer Sepers en de groep 'Houdt de dorpen groen' krijgen het advies om zelf contact op te nemen met de heer In 't Veld en een afspraak voor een gesprek te maken.

Veel vertrouwen in een goede aanpak heeft de fractie niet omdat het verkenningstraject buiten de raad om gaat. Is de hele procedure van de verkenner niet ingegeven om straks, wanneer de bezwaren komen, bij de Raad van Staten een goede indruk te maken met gevolgde procedures?

De fractie zal raadvragen stellen over de voortgang van het verkenningstraject.

<

Burgerparticipatie

Tekst uitgesproken door Rob Ravensteijn bij de behandeling van de startnotitie burgerparticipatie in de raadsvergadering van 28 februari 2013, agendapunt 5

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”, zo luidt de titel van de startnotitie. Belangrijker is de vraag waar je vandaan komt en waar je heen wilt. Kennelijk moet het anders. Waarom? en, liggen we daarmee op snelheid?

Vragen die we onszelf moeten stellen, die we elkaar als bestuurder en volksvertegenwoordiger moeten stellen en vooral: vragen die we de burger moeten stellen.

De voorgeschiedenis bij dit voorstel gaat veel verder dan in het voorstel wordt beschreven. Redenen om onze huidige manier van besturen tegen het licht te houden en te veranderen zijn zowel positief als negatief van aard, ik noem:

- Burgers zijn over het algemeen mondig en goed opgeleid. Zij stellen eisen bij het vormgeven van de samenleving en aanvaarden over het algemeen niet meer dat er over hun hoofden wordt geregeerd. Zo wordt de huidige bestuurspraktijk vaak wel ervaren.
- De verhouding burger – bestuur staat onder druk. Communicatie, vertrouwen en betrokkenheid worden over en weer als onvoldoende ervaren. Dualisme op lokaal niveau zou van raadsleden weer herkenbare volksvertegenwoordigers moeten maken. In de lokale praktijk van Hollands Kroon is daar nog weinig van te merken.
- De hedendaagse representatieve democratie, een model uit de 19^e eeuw, heeft de maatschappelijke ontwikkelingen onvoldoende ingepast. Participatiedemocratie is een wenkend perspectief.
- De noodzaak om te vernieuwen wordt versterkt omdat de verzorgingsstaat in de huidige vorm niet te handhaven is. Een politieke analyse hierover nu voert te ver.

De startnotitie zoals die voor ons ligt is geen kaderdocument dat door de raad is opgesteld. Wel was er een besloten themabijeenkomst op 10 januari waarvan het verslag bij de stukken zit. Wat opvalt is dat de nota geschreven is vanuit het perspectief van het bestuur. De oktoberversie is daarover het duidelijkst: “Nota interactief beleid” is de subtitel. In de januariversie is dat keurig gewijzigd in “Concept startnotitie burgerparticipatie”. Inhoudelijk is er aan de definitie niets gewijzigd. De reikwijdte van de publieke zaak wordt niet uitgewerkt. Dat is een tekort. Juist nu omdat er aan de grens publiek-privaat wordt getrokken. De helft van het verhaal wordt niet beschreven. Ik zal het onderbouwen:

Op 23 november 2009 bood staatssecretaris Bijleveld de Tweede Kamer het werkprogramma Burgerparticipatie 2010-2011 aan. Zij legt uit: (ik citeer:)

“Burgerparticipatie in het publieke domein valt in grote lijnen uiteen in **twee** categorieën:

A: meedenken met overheidsbeleid

B: zelf initiatieven ondernemen (publiek, ondernemerschap, al dan niet in coproductie met het openbaar bestuur” (einde citaat)

De startnotitie is vervolgens geschreven op het onderdeel A. Het zou beter geweest zijn als het programma Burgerparticipatie 2009-2012 van het ministerie van Binnenlandse Zaken integraal zou zijn overgenomen. Er zijn dan 3 prioriteiten aan de orde:

Prioriteit 1: In actie met burgers - follow up

Prioriteit 2: Help! Een burgerinitiatief

Prioriteit 3: Afzijdige burgers

>

De participatieladder die in de startnotitie is opgenomen is volledig, de doelstellingsparagraaf daar-entegen beperkt zich enkel tot het meedenken met het overheidsbeleid. Hier past beter een richting-gevende uitspraak over de bereidheid om taken en bevoegdheid los te laten en ook budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van burgertaken.

De richtinggevende uitspraak onder 1.5 over het politiek primaat is overbodig. De gemeentewet geeft voldoende borging.

De onderdelen "1.6 Kosten gaan voor de baten" en "1.4 en inwoner, ondernemer, organisatie...?" lijken verdwaalde hoofdstukken uit een andere nota. Ook de foutieve nummering wijst hierop.

De grote projecten in Hollands Kroon kosten vooral tijd en geld vanwege het ontbreken van participatie. Niet omdat deze nota nog niet is vastgesteld, maar omdat de coöperatieve cultuur afwezig was/is.

Cultuur veranderen in een organisatie is een van de moeilijkste opgaven. Het verklaart waarom in een aantal andere gemeenten sprake is van een interne- en externe nota. Beide zijn nodig. Ik verwijs o.a. naar de gemeente Wijchen. Daarbij geldt ook een volgorde: Eerst intern nagaan hoe het zit met de bereidheid om zaken los te laten, te delen. Zijn we bereid de burger centraal te stellen?? In 2011, het jaar van de vrijwilliger waren de voorlopers in Hollands Kroon dat niet. Geen tijd, geen geld geen prioriteit dus.

Nu, 2013 gloort er hoop. Ik baseer dat op de richtinggevende uitspraak in 2.3. Deze startnotitie verdient wel grondig herzien te worden. De eerste en tweede alinea passen niet in het betoog. Bij het gelijk optrekken van de raad, college en ambtelijke organisatie wordt de burger straal vergeten.

In de nieuwe versie zal ook samenhang moeten komen met ander beleidsterreinen: Hoog in de piramide (het organisatieschema) plaatsen we "De Burger centraal" en het "Kernenbeleid". Burgerparticipatie en Accommodatiebeleid zijn daar een afgeleide van.

Zaterdag met de kick off gaan we er tegen aan, ongeacht of de startnotitie wel of niet is vastgesteld, vooral om de bestuurlijke geloofwaardigheid te vergroten. Burgerparticipatie moet, U weet wel waarom!

Namens de "club van 10",

LADA, Senioren Hollands Kroon, Progressief Wieringermeer, Partij Vrije Liberalen en GroenLinks

CDA en PvdA dienden een amendement in om de meevaller van € 52.000,- bij de milieudienst door te schuiven naar de subsidiepot duurzaamheid. Simpel, niet effectief, onrechtvaardig en populistisch, ondanks de goede bedoelingen. LADA stemde tegen.

De motivatie:

Schaars geld, slim stapelen

Wij streven naar een duurzame, sobere en rechtvaardige lokale gemeenschap. Op termijn is een CO2 neutrale regio ons doel. Bij alle maatregelen die genomen moeten worden is ook aan de orde met welke maatregelen dit doel bereikt kan worden. Ons motto: klein wat kan, groot wat moet, en kies altijd doel en middelen die bij elkaar passen. Beperking van CO2 uitstoot en stimuleren van herwinbare energie is van groot belang. Energiebesparing is daarbij een onmisbaar middel. In dat streven heeft LADA bij de ontwikkeling van de brede scholen bepleit dat alleen de allerhoogste isolatienorm acceptabel is. Slim stapelen betekent hier dat de investering in duurzaamheid zich terugbetaalt in een lagere energierekening. Dat betekent: extra geld voor onderwijsactiviteiten, onze eigen jeugd is hiermee geholpen.

Lokaal aan de slag met visie

Nodig is een mix van landelijk en lokaal beleid, van koele technuten en enthousiaste burgers. Om dat te realiseren is er een lokaal duurzaamheidsbeleid nodig. Wellicht ook geld. Wat LADA betreft zit er € 52.000,- voor dit doel in de algemene reserves. Dat kan uiteindelijk tot meerwaarde leiden dat niet in geld is uit te drukken. Visie op duurzaamheid is een vereiste.

Burgerparticipatie of zoethoudertje

Alom in den lande heerst bij de bestuurders het probleem in welke mate de Burgerparticipatie ingevoerd gaat worden nu ook Nederland zulks in het Verdrag van Utrecht toegezegd en ondertekend heeft.

Als gevolg van deze democratiseringspoging heeft de gemeente Hollands Kroon over burgerparticipatie op donderdag 10 januari 2013, geheel in overeenstemming met de patriarchale bestuurdersstijl van Anna Paulowna, een besloten thema-raadsvergadering gehouden.

Maar eerst; wat is nu eigenlijk burgerparticipatie? Geen mens die het precies weet omdat het eigenlijk een noodgreep is. Dagelijks wordt duidelijker dat in onze landen de democratie meer en meer uitgehold wordt; dat blijkt overduidelijk uit de vrijheden die een regering, parlement, topbestuurders en lagere overheden zich permitteren ten opzichte van de burgers en hun persoonlijke vaak geldelijke belangen met politieke besluiten verweven en dat rechtvaardigen met leugens onder de dekmantel van hun ideaal (= politiek partij/richting).

Het beste of eigenlijk het slechtste voorbeeld is de toetreding tot de EU onder aanvoering van Balkenende = CDA. Het referendum (de beste vorm van burgerparticipatie) zei nee en hij deed ja. Nu gaat door zulk politiek gekonkel langzamerhand een merkbare vorm van onvrede ontstaan in de samenleving die door het politiek etablissement denigrerend afgedaan wordt als populisme. U kunt dat mooi lezen in een artikel van Binnenlands Bestuur waar een ambtenaar burgerparticipatie omschrijft als een middel tegen het opkomend populisme. Zo in de trant van: Men neme 3 maal daags een capsule burgerparticipatie en ook deze kwaal zal zienderogen verdwijnen.

Maar gaat het zo makkelijk? Die onvrede is het gevolg van een lang etterende kwaal van de veronachtzaming wat bij de bevolking leeft en wat zich nu versterkt uit onvrede over de wingewest belastingen van de EU en een verslechterende economie. Maar het volk moet rustig blijven en ambtenarij met politiek weten wat goed voor ons is en voeren nu versneld het burgerparticipatie principe in nu het leeuwteje toch al gevangen is door Brussel.

U gaat dus participeren in de besluitvorming van, in ons geval, de gemeente Hollands Kroon. Wij weten niet in welke vorm deze burgerparticipatie gegoten gaat worden maar stellen ons de hypothetische situatie voor dat het trafostation bij 't Veld aan een vorm van burgerparticipatie onderhevig zou zijn geweest. Dan had het nooit zo ver gekomen als nu; het huidige stuk grond, vlak bij de woningen, zou nooit aangekocht zijn door de energiemaatschappij, het bestemmingsplan zou immers eerst in samenwerking met de bewoners ruim voor de aankoop tot ieders tevredenheid aangepast zijn zodat het windmolen trafostation (dat is het waar het om gaat) nooit in de achtertuin van de huizen terecht gekomen zijn. Maar of Hollands Kroon ooit tot deze inzichten zal komen is de vraag.

Vooralsnog heerst de typische Anna Paulowna bestuurdersstijl die veel weg heeft van het plaatsen van voor voldongen feiten stellen van de bevolking waartoe allerlei bestuursrechtelijk mogelijkheden tot op de millimeter benut of uitgehold worden. De mate waarin burgerparticipatie een succes zal zijn zal met name liggen in openheid en tijdige informatie over projecten waarbij bestuurdersstrucs als fait accompli uitgesloten zijn en waarbij de burger meer mag inbrengen dan de plaats waar bijvoorbeeld een speeltoestel zal komen of wat de kleur van een schutting worden zal.

Wil men daadwerkelijk tegen het door het bestuur zelf veroorzaakte 'populisme' optreden dan zal de bevolking voor het eerst in dit land voor vol aangezien moeten worden door datzelfde bestuur en niet behandeld worden als een paar kleine kinderen. Dan pas zal blijken dat het 'populisme' een buitengewoon positieve mogelijkheid biedt bureaucratie en regelzucht terug te dringen.

Meindert Fennema: “Rosenthal stond op het ministerie bekend als de belangenverstregelaar”

Volkskrant.nl, 12/10/2012

Column Met Paars III zal het zakkenvullen in het openbaar bestuur -woningbouwcorporaties en zorg- en onderwijsinstellingen - wederom niet worden aangepakt, zegt Meindert Fennema. 'Een heel leger van aan PvdA en CDA gelieerde bestuurders is er rijk van geworden.'

De bestuurskundigen Roel in 't Veld (PvdA) en Uri Rosenthal (VVD) hebben in 1989 de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur opgericht. Dat werd al gauw een zeer lucratieve onderneming. De doelgroepen van de NSOB waren de topambtenaren op de ministeries, gemeentesecretarissen en mensen met ambities in de politiek. Deze deeltijdstudenten moesten een hoog collegegeld betalen, zo'n 20.000 gulden, maar dat werd voor de meesten betaald door het ministerie of door de gemeente waar zij in dienst waren.

Het programma van de NSOB was gericht op decentralisatie in het openbaar bestuur, het creëren van

zelfstandige bestuursorganen en het introduceren van marktwerking in het openbaar bestuur. Daarnaast was de publiek-private samenwerking één van de stokpaarden van In 't Veld. Zelf gaf In 't Veld het voorbeeld door de onderzoeksopdrachten die hij als hoogleraar aan de Erasmus Universiteit binnenhaalde door zijn eigen onderzoeksbureau te laten uitvoeren. Rosenthal deed hetzelfde met het Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (COT).

Belangenverstregelaar

In 't Veld zou in 1993 tegen de lamp lopen toen hij na negen dagen moest aftreden als staatssecretaris wegens het vermengen van functies. Dat Rosenthal niet tegen de lamp liep, mag een wonder heten want op het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stond hij bekend als 'de belangenverstregelaar'.

Het programma van de NSOB, gericht op de verzelfstandiging van woningbouwcorporaties, zorg- en onderwijsinstellingen is uitgevoerd door Paars I en II. Een heel leger van aan de PvdA en CDA gelieerde bestuurders is er rijk van geworden. De ministeries moesten afgeslankt worden ten faveure van een groeiende groep van beleidsambtenaren, communicatiemedewerkers en projectontwikkelaars bij de woningbouwcorporaties; een groeiende laag van managers in de ziekenhuizen en in het onderwijs.

Slechte publiciteit

Inmiddels zijn ook VVD'ers aangeschoven aan de ruif die thans geen staatsruif meer mag heten, maar

daarom niet minder goed gevuld is. De discussie over de Balkenendenorm geeft aan dat de beloningsstructuur in het openbaar bestuur volstrekt uit de rails gelopen is. Er is een circuit van politieke bestuurders ontstaan die ongecontroleerd hun gang kunnen gaan. Het enige waar ze nog bang voor zijn, is slechte publiciteit.

Bestuurders zijn ondernemertje gaan spelen met overheids- en gemeenschapsgeld. In het bestuur op afstand zijn veel te weinig checks en balances ingebouwd. Terwijl het bestuur sterk geprofessionaliseerd is, is het afleggen van verantwoording veel minder ontwikkeld. Klokkenluiders worden administratief geliquideerd.

Grote fusies leidden lang niet altijd tot betere resultaten, maar wel tot bureaucratie en machtswellust. Inmiddels zijn veel grote schandalen naar buiten gekomen. De maatschappelijke onvrede was groot en lag mede ten grondslag aan de Fortuyn-revolutie. Die heeft echter niet geleid tot praktische voorstellen voor bestuurlijke hervorming. Dat heeft het politiek vertrouwen ernstig geschaad.

Corruptie

Als de PvdA opnieuw samen met de VVD gaat regeren in Paars III zal de corruptie bij de woningbouwcorporaties, het mismanagement in de zorg en de fusiegekte in het onderwijs niet structureel aangepakt worden. Zij hebben de decentralisatie van bestuur immers bedacht en hun mensen profiteren er van. PVV en in mindere mate de SP roepen moord en brand maar komen niet met concrete plannen.

>

Er is behoefte aan niet-populistische partijen die misstanden in het openbaar bestuur aan de orde stellen en met structurele hervormingsvoorstellen komen. D66 zou dat kunnen en ook GroenLinks heeft voldoende lokale bestuurders in haar gelederen om over de kennis te beschikken die daarvoor nodig is. Tegelijk heeft de partij ook voldoende afstand tot het openbaar bestuur om zich als een partij met schone handen te kunnen profileren. (Al heeft GroenLinkser Harry Borghouts als commissaris van de Koningin in NoordHolland wel zitten slapen toen Ton Hooijmaijers zijn veel te grote zakken vulde).

De oud-VARA-ombudsman en Volkskrantcolumnist Pieter Hilhorst zou directeur moeten worden van het Wetenschappelijk bureau van GroenLinks. Hij behoort niet tot het netwerk van de partijbaronneses, hij is zelfs geen lid van GroenLinks omdat dat - naar zijn oordeel - zich verdroeg met zijn werk als ombudsman. Als Hilhorst er in zou slagen met concrete voorstellen te komen om het openbaar bestuur te verbeteren en de menselijk maat daarin terug te brengen, zou hij ook als partijleider zeer populair kunnen worden.

*Meindert Fennema is emeritus hoogleraar politieke theorie.
Hij schrijft iedere vrijdag een column voor Volkskrant.nl.*

<

REDACTIE.SC@NHD.NL

REGIOPINIE

Is In 't Veld verspilling?

Draagvlak

Roel in 't Veld is aangesteld door gemeente Hollands Kroon om het 'maatschappelijk draagvlak' voor een transformatorstation op locatie 4, nabij 't Veld en De Weel, te vergroten.

DOOR LISET VAN RAVENZWAAIJ

De voormalig staatssecretaris en PvdA'er is de man die binnen een week of zes alle neuzen dezelfde kant op moet krijgen. Lastig karwei lijkt mij. Om mensen te doen inzien dat er met een transformatorstation van achttien meter hoog en negen voetbalvelden groot in je achtertuin, best te leven valt. Hoe hij dat gaat doen? Niemand die het weet. Aan deze krant vertelde In 't Veld dat hij zich eerst goed wil inlezen om de slagingskans zo groot mogelijk te maken. De gemeente doet tot de raadsvergadering van 25 april haar mond niet open over dit onderwerp, zo heeft zij laten weten. 'Om de heer In 't Veld en het proces van verkenning alle kans te bieden', aldus een woordvoerster.

Niemand

Niemand weet nu dus hoe hij het gaat doen, dat 'draagvlak' creëren. En blijkbaar komt niemand dat ook te weten tot 25 april, de dag dat alle fracties hun zienswijze (die zijn gesterkt met informatie van In 't Veld zijn onderzoek) overhandigen aan het college.

En dan? Dan maakt het college op basis van die zienswijzen een definitief besluit? Maar het besluit, dat er een transformatorstation moet komen op locatie 4, is toch al genomen?

Misschien zit ik er helemaal naast, en als dat zo is dan hoor ik het graag, maar het lijkt er op dat dit zoveelste onderzoek alleen maar pure geld- en tijdverspilling is.

<

Helderse burger mag vaker meestemmen over stad

DEN HELDER - De gemeente Den Helder gaat dit jaar, naast het debat over de Beatrixstraat, nog twee stemrondes houden voor de bevolking.

Onderwerpen zijn dan veiligheid en de openbare ruimte. Die raadplegingen zullen weer anders van opzet zijn dan de ronde over de Beatrixstraat, die voor komende woensdagavond op de agenda staat. De onderwerpen moeten nog nader worden uitgewerkt, maar bij openbare ruimte valt bijvoorbeeld te denken aan aanpak van groenonderhoud en samenwerking met de bevolking, aldus gemeentevoorlichtster Joyce in 't Veld.

De bijeenkomsten zijn experimenten in het overleg tussen bevolking en gemeente. De uitkomsten zijn niet bindend, maar zijn wel zwaarwe-

gend. „De ontwerper van het uiteindelijke plan gaat met de uitkomsten van de avond aan de slag”, aldus wethouder Pia Bruin. Maar de gemeenteraad heeft, bijvoorbeeld als het om het mogelijk autovrij maken van de straat, uiteindelijk het laatste woord. In de Stadshal aan het Bernhardplein staan tweehonderd stemkastjes klaar. Bezoekers gaan over ingebrachte ideeën stemmen, maar ook weer over compromissen die die avond ontstaan. De onderwerpen zijn uiteenlopend, van type lantaarnpaal tot verkeersoplossingen. Het debat begint om half acht, aanmelden hoeft niet.

Noordhollands Dagblad, 22-02

Het kabinet wil provincies een breekijzer geven om onwillige gemeenten te dwingen tot fusie

Daardoor kunnen gemeentelijke herindelingen niet langer spaak lopen, doordat een gemeente blijft dwarsliggen.

Minister Plasterk van binnenlandse zaken ontvouwde gisteren zijn plannen voor de overheveling van zestien miljard euro aan rijks- en provincietaken naar lokale overheden. Het kabinetsdoel is dat gemeenten op een schaal van 100.000 inwoners moeten samenwerken, ook al wil het Rijk fusies van gemeenten niet van bovenaf opleggen. Door de macht van de provincies te vergroten is echter een achterdeur gevonden om gemeentelijke herindelingen te bespoedigen. Nederland telt nu 408 gemeenten, waarvan de helft minder dan 50.000 inwoners heeft. De komende jaren worden alle gemeenten verantwoordelijk voor onder meer de jeugdzorg, huishoudelijke hulp en persoonlijke begeleiding voor hulpbehoevenden en voor uitkerings-gerechtigden met grote afstand tot de arbeidsmarkt, zoals jonggehandicapten. Het Rijk wil daarmee tot en met 2017 ruim twee miljard euro besparen.

De gemeentes krijgen veel beleidsvrijheid als ze taken overnemen. Zo worden de budgetten 'ontschot', zodat geld dat bijvoorbeeld over is van het jeugdzorgbudget in een nieuw zwembad kan worden gestopt. Andersom werkt het ook: om tekorten bij de uitkeringsinstantie te dempen kan de gemeente kiezen een weg niet aan te leggen. Het Rijk springt dan niet bij.

Critici waarschuwen dat raadsleden in vooral kleinere gemeenten door tijdsgebrek en te weinig kennis problemen krijgen hun controlerende taak goed uit te voeren. Volgens Plasterk is het ook daarom beter dat gemeenten fuseren. „Dan zijn er meer raadsleden en die hebben ook meer tijd.”

VNG-voorzitter Jorritsma, burgemeester van Almere, waarschuwt het kabinet dat decentralisatie van taken geen voorbode van herindeling mag zijn. „Praktische samenwerking is belangrijker dan moeizaam afgedwongen structuurdiscussies.”

Met name veel middelgrote gemeenten zijn al druk bezig met het opzetten van samenwerkingsverbanden op het gebied van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning.

<

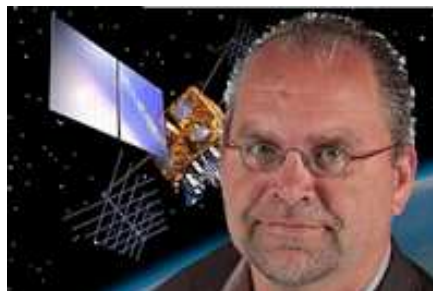
Raad verrast door weerstand tegen masterplan Den Oever

Datum:

vrijdag 1 maart 2013

ANNA PAULOWNA Kritiek op communicatie.
DOOR MIKE DEUTEKOM

Wethouder Theo Meskers heeft gisteravond pittige vragen van de gemeenteraad van Hollands Kroon moeten beantwoorden over het masterplan voor de haven van Den Oever. De raad is verrast door de vele kritische geluiden uit het vissersdorp, terwijl Meskers toch lange tijd met belangengroeperingen om tafel heeft gezeten.

Niet alleen de oppositiepartijen, maar ook Meskers eigen VVD en coalitiepartner CDA vroegen zich af waar de weerstand opeens vandaan kwam. „Hoe kan het dat er zoveel gesprekken zijn geweest en er nu toch zoveel kritische geluiden komen uit Den Oever?“, vroeg VVD-fractievoorzitter Jan Swaag aan de wethouder. Het CDA stelde dat er bij de uitwerking van de visie tot het huidige koersdocument, dat het masterplan is, iets is misgegaan in de communicatie. „Er is iets uit koers geraakt“, stelde CDA'er Reginald Visser. „De wethouder moet weer in overleg met degene die mee moeten met die koers.“

"De raad is verrast door de vele kritische geluiden uit het vissersdorp, terwijl Meskers toch lange tijd met belangengroeperingen om tafel heeft gezeten", aldus Mike Deutekom. Hiermee wekt Deutekom de indruk dat de belangenverenigingen het met Meskers eens zouden zijn, althans tot voor enkele weken maar.

Meskers zegt verrast te zijn door de plotselinge ommezwaai van de belangenverenigingen. Zoals verwacht mag worden van een "integere" politicus zuigt hij dit uit zijn duim want de insprekers uit Den Oever op de raadsvergadering wisten anders te vertellen, namelijk dat er vanaf het begin weerstand tegen de plannen was vanuit de belangenverenigingen, dus vanuit de bevolking. Wat Meskers heeft gedaan is gewoonweg liegen tegen de raadsleden. Vroeger was dat een politieke doodzonde maar met de huidige politici is het schering en inslag dus wordt het gewoengoed.

Misschien dat dit College eens bij zichzelf te rade moet gaan of het zinvol is met hun manier van "besturen" BURGERPARTICIPATIE in te voeren. Franken(CDA) en Meskers(VVD) hebben in ieder geval geen flauw benul wat BURGERPARTICIPATIE in zal houden gezien hun besluiten over het transformatorstation en nu weer dit onzalige plan in Den Oever."

openbare fractievergadering

**maandag 25 maart 2013
aanvang 20.00 uur**

**Locatie:
Restaurant Basalt
177GS Haventerrein 6
Den Oever**

ZEER GROTE DECENTRALISATIE NAAR GEMEENTEN

Plasterk schetst kader decentralisaties

Minister Plasterk wil dat gemeenten straks 16 miljard euro krijgen 'met maximale beleidsvrijheid voor maatwerk' om AWBZ-begeleiding en persoonlijke verzorging, werk en jeugdzorg zelf te organiseren. Het geld voor de decentralisaties wordt 'ontschot' ingezet. Er is geen verantwoording per potje nodig. Wel moeten gemeenten gaan samenwerken en zo nodig fuseren.

Maximale beleidsvrijheid

Minister Plasterk schrijft in zijn brief aan de Tweede Kamer dat het geld voor de decentralisaties werk, begeleiding en persoonlijke verzorging, en jeugdzorg straks in één pot gaat. Ze mogen zoveel mogelijk zelf bepalen hoe ze dat geld gebruiken. 'Gemeenten hoeven niet per onderdeel verantwoording af te leggen', aldus Plasterk. Maatwerk voorkomt bureaucratie en administratieve rompslomp. Hij wil af van de 'potjesterreur', die er volgens hem voor zorgt dat mensen niet altijd geholpen worden omdat het specifieke potje met hulpgeld leeg is. 'Het is aan de gemeenten om de beste keuze te maken', zegt hij. Gemeenteraadsleden moeten de gemeenten bij de les houden.

Geen extra geld

De zestien miljard euro gaat straks in één deelfonds van het gemeentefonds. Daarmee verdubbelt het huidige gemeentefonds van 18 naar 34 miljard euro. Het gemeentefonds is een fonds met belastinggeld van het Rijk. Gemeenten krijgen elk jaar geld uit het gemeentefonds om een deel van hun uitgaven te betalen. Ge-

meenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Gemeenten gebruiken het geld voor bijvoorbeeld wegen en schoolgebouwen.

Eigen verantwoordelijkheid

Mensen worden straks samen met hun netwerk in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben. Maar in de decentralisatiebrief wordt ook geschreven dat mensen die het nodig hebben, moeten kunnen rekenen op ondersteuning van de overheid.

Haast

Minister Plasterk heeft haast. Al op 1 januari 2014 moeten de eerste taken bij de gemeenten liggen. Daarom moeten gemeenten de komende maanden veel nauwer gaan samenwerken. Volgens de minister zijn er grotere gemeenten nodig vanwege de financiële risico's. Om te komen tot gemeenten met meer dan 100.000 inwoners zal op de langere termijn een flink aantal gemeenten moeten fuseren.

www.programmacvp.nl

Veenendaal: subsidies vervallen, welzijnswerk wordt aanbesteed

In Veenendaal worden de eerste veranderingen in de visie op het sociale domein merkbaar: subsidies gaan vervallen en het welzijnswerk wordt aanbesteed.

De gemeente Veenendaal wil het welzijnswerk bestuurlijk gaan aanbesteden. Vanaf 1 januari 2014 wordt er - per drie jaar - aanbesteed op basis van een wijkanalyse. En niet alleen de lokale welzijnsorganisaties kunnen meedingen, maar ook bedrijven en organisaties van buiten Veenendaal. De gemeente verwacht dat zo efficiënter wordt gewerkt omdat overlappingen in het werkveld zullen verdwijnen.

VeenendaalseKrant.nl

Hans Martin Don: “Tijd voor landelijke participatieraad burgers”

“Er moet een participatieraad van gewone burgers komen die als landelijk adviesorgaan tegenspel gaat bieden aan ‘Den Haag’ en diverse branche- en belangenorganisaties.” Dat bepleit Hans Martin Don, voorzitter van de Koepel Wmo-raden, in een interview in Binnenvlands Bestuur.

Hans Martin Don: “Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheid voor sociale zekerheid, zorg en welzijn en ook de rol van zorgverzekeraars neemt toe. Met het Rijk, de gemeenten en de verzekeraars ontstaan dus drie machtsblokken die sturend zijn voor de zorg. Door deze drie partijen wordt wel óver de burger gesproken, maar niet mét.”

Tijd voor de Koepel Wmo-raden om het onderwerp op de agenda te zetten. Don: “Het doelgroepen denken is wat mij betreft passé. Hiermee organiseer je geen lokaal inclusief beleid. Natuurlijk zijn er de lokale Wmo-raden, maar die hebben niet in alle gemeenten een stevige vinger in de pap. Om het tij te keren en gewone burgers een stem te geven, moet er een landelijk adviesorgaan in het leven worden geroepen. Die moet bestaan uit gewone, betrokken burgers, ‘niet uit oud-politici of andere hotemetoten’.”

Programma Aandacht voor iedereen werkt op lokaal niveau aan verbinding en samenhang. Gezien alle ingrijpende veranderingen is volgens de voorzitter van de Koepel Wmo-raden ook op landelijk niveau een sterke samenhang nodig. “De komende jaren gaat de hele AWBZ op de schop, waarbij voor miljarden wordt bezuinigd (...) De decentralisaties en de kanteling in de zorg gaan door. Bewustwording en draagvlak is daarbij hard nodig. Mensen, zowel kwetsbare als gezonde, moeten zich er op kunnen voorbereiden.”

www.programmacvp.nl

Hans Martin Don is voorzitter van de landelijke Koepel Wmo-raden en oud-wethouder maatschappelijke zorg in Eindhoven.

Achterhoek: gemeenten pakken transitie samen aan

De gemeenten in de Achterhoek zijn van plan om samen aan de slag te gaan met de transitie op het sociale terrein.

De gemeenten hebben gemeenschappelijke uitgangspunten opgesteld voor de aanpak van de komende veranderingen. Het gaat daarbij om de gevolgen van de Participatiewet en de decentralisaties AWBZ/Wmo en Jeugdzorg. Burgers moeten voor deze vormen van ondersteuning vanaf 2014 en 2015 naar hun gemeenten.

In de gezamenlijke visie van de gemeenten staat het belang van de inwoners centraal. Eén van de belangrijkste uitgangspunten is dat de ondersteuning gericht moet zijn op het versterken van de eigen kracht van mensen/gezinnen. Verder is onder andere de ondersteuning straks zoveel mogelijk lokaal (dichtbij de inwoners), integraal en laagdrempelig georganiseerd.

De komende tijd gaan de gemeenten samen verder met de voorbereidingen om tot een concrete aanpak te komen. Ook worden Wmo-raden, maatschappelijke organisaties en inwoners hierbij betrokken.

bron: website gemeente Oost Gelre